

'm vols - no 'm vols: / no 'm venguis amb *marrandengues*, / que tenc faves primerenques, / guixes, ciurons i fesols», Camps Merc. (*Folkl. Men.* 1, 95).

Peneca 'borratxo' val. (*Rond. de Rond.*), de l'arag. *peneque* id., que ve del gascò *penèc* «pendant, qui pendille» (*DECH* IV, 476a45ss.); cf. sic. *pinnicuni* «dormita» (G. Meli, Palerm, 1798; Mangò, *Teatro Sic.* 1961, p. 86), que no sé si és aragonesisme, o casualment coincident.

Pèrol 'espècie de roure de glans pèndules', mot de Vic (*Dfa.*; gravat en *AlcM*) i de la Garrotxa, ll. *PÈNDÛ-LUS*: «quins xiulets devia fer l'àvia quan la socarravan! Tan grassa com era!... Ell sí que, tant secalló, devia cremar com un boscall de *pèrols*», MrnVayreda (*Puny.* 1, 4 VI, 116 (94)) (estranyament malentès per *AlcM* que el confon amb el castellanisme *penol* dels mariners de Palma); *ῥόυρῶ πέυη* (i algun cop *πέυη*): és de fusta més fina que el *roure comú*, que sol esquarterar-se més o menys quan es resseca molt, mentre que el *pèrol* no fa grops i és de més bon treballar: és la millor mena de roure, no n'hi ha tants i es paga més car; només n'hi ha tres a la famosa roureda de Planesilles, però la fusta del roure comú no és menys forta (Oix, 1984).

CPT.: *Penja-i-despenja*: Can + *penja-i-despenja*, pseudònim popular de les cases de préstecs, on els qui han de manllevar diners empenyoren roba usada, que sovint no poden rescatat, i després l'usurer la ven a baix preu a gent pobre. *Penjallums* o *penjallum* (vocabulari del suro, *BDC* XIII, 134). *Penjapales*. *Penjaplats*. *Penja-robes* (-roba Lab. 1840). *Penja-sargantanes* (*BDC* x, 85). *Pengim-penjam* (add. de Fontserè al *DOrt.*).

1 No cal dir que desconfiem de la notació de Griera a Benavarrí, *piççòl* de raïm (*BDC* VII, 76) pel que fa a la *ó*, no hi comptem doncs tampoc amb la *l*. — 2 Com a variant de *pendelbar* segons el *PDPF*. No en el *PSW*. Potser és una esmena o variant ms. en un passatge de Marcabrú? Val a dir que Rayn. IV, 493, llegia el present *pendelha* en un vers de Marcabrú; i, en una tençó d'aquest, en canvi, *pendeguelha*; entenc que tots dos hi estan assegurats pel nombre de síl·labes, i el segon en rima; però ¿potser hi ha variant preferible en un altre ms., o suggerida per una rima més convincent? — 3 Avui a l'Alta i Baixa Navarra el mot està alterat en *pendoitz* «precipicio, cuesta pendiente, collado, talud», per contaminació del lab. *pendoka* «terrain en pente» o *pendoitz* que el b. nav. Salaberry va registrar en el sentit de «rocher présentant une pointe avancée». És clar que res hi ha en això que ens faci vacillar sobre l'etimologia romànica. — 4 Val a dir que ja havia escrit «que n'hi tinga una *péntola* dins la closca» l'any 1919 (*BDLC*, 293) llavors accentuant-ho amb *é*, però hem de suposar que després anava més ben informat.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *penjant* (cf. infra), *pinjar*, *penjall*, *penjat*, *penjant* (cf. supra), *penjoll*, *penjoï*, *penjollar*, *penjolla*, *penjollós*,

penjorell, *penjorella*, *penjorlina*, *penjarella*, *penjarolla*, *pengerolla*, *pengeroll*, *pingirigall*, *penjaringoll*, *tingall*, *penjolar-se*, *penjol*, *penjoleiar*, *penjada*, *penjadís*, *penjadissa*, *penjador*, *penjadura*, *penjal*, *penjallós*, *penjam*, *penjament*, *penjança*, *espenjollar-se*, *espenjollar*, *pendent*, *piment*, *Serra de Perent Rost*, *pendis*, *Coll de(l) Pendís*, *pendissal*, *pendell*, *pendellot*, *pendaixo*, *espendoixau*, *pento*, *péntol*, *espentolar*, *fer a péntols*, *pèntols*, *pèndul*, *pèndola*, *pindula*, *pendolejar*, *pendolada*, *pendolar*, *pendolatge*, *pendoler*, *pèndoles*, *pendeló*, *pendeloc*, *pendòrria*, *pendular*, *penduliflora*, *antipèndi*, *apèndix*, *apèndicular*, *apèndes*, *dependre*, *depenjar*, *dependir*, *dependent*, *dependència*, *independent*, *independència*, *independentisme*, *perpendicular*, *perpendicular*, *propèndir*, *propens*, *propensió*, *suspèndre*, *suspèns*, *suspens*, *suspensió*, *suspensiu*, *suspensor*, *suspensori*, *despenjar*, *despenjador*, *despenjament*, *repenjar-se*, *arrepènjat*, *arrepènjat-se*, *pelendengues*, *plendengues*, *pelendenga*, *les Pelendengues*, *marrandengues*, *peneca*, *pèrol*, *penja-i-despenja*, *penjallums*, *penjallum*, *penjapales*, *penjaplats*, *penja-robes*, *penja-roba*, *penja-sargantanes*, *pengim-penjam*, *pinjoll* [n. 1], *péntola* [n. 4].

Penna, *pennat*, *pennatge*, *penni*, *pennioliat*, *penni-forme*, *penniger*, *penninervi*, V. *penó* *Penombra*, *penombrós*, V. *ombra* *Penoner*, *penonet*, V. *penya* *Penós*, V. *pena* *Penquer*, *penquera*, *penques*, V. *penca* *Penre*, V. *pendre* *Pens*, *pensa*, *pensada*, *pensador*, *pensament*, *pensament*, *pensant*, *pensar*, *pensarós*, *pensat*, *pensatiu*, *penser*, *pensió*, *pensionar*, *pensionari*, *pensionat*, *pensionista*, *pensiu*, *pensivol*, *pensós*, V. *pes* *Pent*, mal documentat, només en Escrig (no en Lab. 1840-88) el qual remet a un mot que no figura al seu ordre alfabètic *Penta*, francesisme intollerable i insòlit: no hi ha cap excusa per no dir *pendent*, *un pendent* *Pentacord*, *pentacordi*, *pentàedre*, *pentàgon*, *pentagonal*, *pentagrama*, *pentàmetre*, *pentasil·lab*, *pentateuc*, *pentadecàgon*, *pentadàctil*, *pentagin*, *pentàgina*, *pentàndre*, *pentàmer*, *pentatònic*, *pentè*, V. *cinc*

PENTECOSTA, 'Cinquagesma, Pasqua Granada', etimologia a *CINC* (vol. II, 706a45 i nota 2). Suplementem ací la documentació: *VidesR*, 1r2 i altres passatges: «Al ÿorn de *Pantagosta*», Reixac (*Questa*, 4,9, 1.2, *Pantegosta* 1.23, 4.14 etc.). *Pentacosta* 1309 (*RLR* VIII, 62). Des d'antic s'usà quasi només en el Ross, on també consta, en el segle passat, una funció representada a la vila de Mosset, «per la *Pentecosta* e per la Trinitat, any 1801» (*RLR* XXXII, 342), i avui hi és encara el nom més corrent (Grandó, *Misc. Fabra*, s. v.); també en el Conflent («fem un aplec a Domanova per *pentecosta*» Rodés, 1960) i el Capcir (*BDC* III, 135); tanmateix no és inoït en les altes valls pirinenques més a l'Oest (a Tor de Vall Ferrera reconegueren que també s'hi deia *pentekóstes* per cinquagesma).

DERIV.: *Pentecostera* 'gavet, rhododendron ferrugineum' a l'Alta Cerdanya (L. Conill, *Rev. de Rouss.*, n.º 2, p. 37); segons Mn. J. P. Blazy (Ribesaltes) es diu a Ross., Conflent i Vallespir, perquè floreix entorn